TASVIRIY FAOLIYAT ISHLANMALARI

NAMUNA

KATTA GURUH

YOZ DAVRI

“TASDIQLAYMAN”

____-MTT direktori

_____ ________________

Yoz davri uchun katta guruhlarda tasviriy faoliyat ish reja

Hafta kunlari	Mavzu
IYUN	
1-hafta	Bolaligim - poshsholigim
2-hafta	Guldondagi gullar
3-hafta	Bizning Yer sayyoramiz
4-hafta	Mening ertak qahramonim
IYUL	
1-hafta	Sho‘x kapalakchalar
2-hafta	Shaxsiy gigiyena vositalari
3-hafta	Suv osti dunyosi
4-hafta	Sho‘x vitaminchalar
AVGUST	
1-hafta	Yo‘l belgilari
2-hafta	Bizning o‘yin maydonchamiz
3-hafta	Sevimli o‘yinchog‘im
4-hafta	Yoz manzarasi

CTP © 2011

SO‘Z BOSHI

Maktabgacha ta’limning bosh vazifasi bolalarni maktab ta’limiga tayyorlash, shuningdek, bola shaxsini shakllantirish, uning bilimga qiziqishini, madaniyahloqiy ehtiyojlarini, dastlabki mehnat ko‘nikmalarini tarkib toptirish, ilmga muhabbat qo‘yish hissini tarbiyalash, ularda olam haqidagi dastlabki tasavvurlarni shakllantirish, salomatligini mustahkamlashdan iborat. Bolalarni maktab ta’limiga tayyorlashda ularni tabiatni, undagi hodisalarni estetik idrok etish malakalarini tarkib toptirib borish ham ularni maktab ta’limiga tayyorlashning muhim omili hisoblanadi. Maktabgacha ta’lim tizimiga qo‘yiladigan zamonaviy talablar uning pedagogik jihatlarini yangilash, maktabgacha yoshdagi bolalarga beriladigan ta’lim-tarbiya ishlarini jamiy[illegible]da yuz berayotgan o‘zgarishlar, ilgari surilayotgan ijtimoiy talablar asosida yangilab, tal[illegible]ntirib borishni taqozo etadi. Bunda, birinchi navbatda, jarayonning nazariy va amaliy [illegible]ng [illegible]antiqiy bog‘liqligi, yosh avlodning intellektual, ma’naviy-axloqiy, jismoniy va [illegible]hayotga tayyor kishilar bo‘lib yetishishlari uchun pedagogik sharoit hamda [illegible]ini taqdim etish jamiyat taraqqiyotining muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bo[illegible]aktab[illegible]imiga tayyorlash tizimining samarali ishlashiga erishishni ta’minlash u[illegible]ktab[illegible] muassasi va oilada ularning keng qamrovli faoliyatini ta’minlaydigan peda[illegible]gi[illegible]arur. Bu esa bolalarda atrofolam hamda undagi voqea va hodisalarni anglash[illegible]ala[illegible]kib toptirish vositasida ularning maktab ta’limiga tayyor bo‘lishlarini, bu jarayon[illegible]adig[illegible]bitqadamlik, g‘oyaviylik, o‘rtoqlari, tengdoshlariga do‘stona munosabat, ul[illegible]uni[illegible]sevarlik kabi ma’naviy-axloqiy sifatlarni rivojlantirishga yordam beradi. A[illegible]qs[illegible]iyat mashg‘ulotlari bu borada keng imkoniyatlarga ega.

Bolalarni rasm ishla[illegible]h hech qachon birdaniga amalga oshmagan. Bolalar bop rasmlarning dast[illegible]ki [illegible] Korrodo Richchi, Liberti Tedd, V.M.Bexterev kabilar bolalar ijodiyoti ri[illegible]ziga xos jihatlarini ta’kidlagan holda, ularni rasm ishlashga o‘rgatishning zar[illegible]gi[illegible]o‘[illegible] Bolalarga rasm ishlash texnikasini maxsus mashqlar tizimi orqali o‘rgatis[illegible]si [illegible]dan bo‘lib italiyalik san’atshunos Korrodo Richchi tomonidan qo‘llabquvvat[illegible]nga[illegible]ul[illegible]hatto kattalar ham bolalarning bilim saviyalari darajasida qolishi mumkinli[illegible]kid[illegible]adelfiyadagi badiiy ishlab chiqarish maktabining direktori, akademik Liber[illegible]ed[illegible]g c[illegible]onligi, uning harakatchanligini tasvir mazmunini ifodalashning muhim[illegible]ifati[illegible]gan. Uning fikrini qo‘llab-quvvatlagan holda ta’kidlash joizki, qo‘lning[illegible]aqq[illegible]n i[illegible]lash texnikasini egallash, keng ma’noda bolalarda tasviriy savodxonlik ele[illegible]rish, ko‘pgina faoliyat turlaridan asqotadigan rassomlik mahoratini rivojla[illegible]. Shularni e’tiborga olgan holda Liberti Tedd rasm chizishda qo‘l harakatlari uch[illegible]us m[illegible]r tizimini ishlab chiqdi. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun mo‘ljalla[illegible]m[illegible]lar jon-dillari bilan bajaradilar. Bu mashqlar tizimida faqatgina geo[illegible]etri[illegible]zdirish bilan kifoyalanib qolmasdan, balki tabiiy unsurlarni chizdirish va bu[illegible]o[illegible]g ona tabiatga bo‘lgan qiziqishlari, kuzatuvchanliklarini rivojlantirish lozim[illegible]gin[illegible]laydi. Bu omil O‘zbekiston sharoitida bolalarni amaliy san’atning naqqoshlik turi [illegible]i o‘rganish orqali olamni anglash ko‘nikmalarini tarbiyalashda samarali qo‘llanishi mumk[illegible]ero, naqqoshlikning islimi turi aynan tabiatni estetik o‘zlashtirish asosida shakllarni stilizatsiyalash (badiiylashtirish) vositasida yaratiladi. Kezi kelganda ta’kidlab o‘tish lozimki, bolalarning tasviriy faoliyati borasida, ularning tasviriy san’atning nazariy va amaliy asoslarini egallashlari yuzasidan mutaxassislarning turlicha qarashlari mavjud. Ayrim olimlarning fikricha, bolalarning tasviriy faoliyatlariga kattalarning aralashuvi mumkin emas. Bolalarni nimagadir o‘qitish kerakligi haqidagi fikrni rivojlantirar ekan, u rahbarning bolalarni har xil materiallarning o‘ziga xos xususiyatlarini egallashlari, ular bilan ishlash ko‘nikmalarini o‘zlashtirishlariga yordam berishi lozimligini ta’kidlaydi. Masalan, bolalarning qo‘liga mo‘yqalam, bo‘yoqni berib, ular bilan ishlash va bo‘yoqlarni qanday aralashtirish, qog‘ozga surtishni, albatta, uning texnikasini bilgan

NAMUNA

mutaxassis amaliy koʻrsatishi va jarayonni izohlashi lozim. Tasviriy faoliyat badiiy obrazli hamda grafik usulda amalga oshiriladi. U harakatlar yordamida mos asboblar (qalam, moʻyqalam) bilan amalga oshiriladi va bir qator maxsus koʻnikma va malakalarni qamrab oladi. Ular boshqa mavjud malakalar kabi muayyan xususiyatlarni oʻrganib, bilib olib, harakatlar tartibini amalga oshirishni koʻzda tutadi. Bolalar rasm ishlashga oid harakatlarda umuman harakatlarni tavsiflaydigan, ularning xususiyati esa tasviriy faoliyatning texnikaga oid tomonlarining oʻziga xos xususiyatlarini, bu jarayonda qoʻllaniladigan qurol va asboblar materiallardan foydalanishning elementar asoslarini oʻzlashtirgan boʻlishi lozim.Hozirgi vaqtda qator mamlakatlarda bolalarning atrof-muhit haqidagi tasavvurlarini ifodalash maqsadida tasviriy koʻnikma va malakalarning ahamiyati ortib borayotganligi bois bolalarning tasviriy bilimlarini, ijodini rivojlantirish, ularning tasviriy faoliyat borasidagi malakalarini shakllantirishning muhim shartlaridan ekanligi tan olinmoqda. Nemis olimi R.Myuller badiiy tarbiyani yaxlitligicha yaxshilash ishlarini va jumladan tasviriy faoliyatni rivojlantirish imkoniyatlari haqidagi masalani tahlil qilib, buning uchun bolalar bilim, malaka, iqtidorlikni doimo uygʻunlikda egallashi kerak, degan xulosaga keladi. Bu uygʻunlikka muallif bolalarning koʻrganlarini tasvirlashni bilishi qobiliyat sifatida e'tirof etadi. Tasvirni hosil qilish uchun bolalarda narsalar va atrof-muhitdagi hodisalar haqidagi tasviriy xususiyatlarini, kuzatuvchanliklarini rivojlantirish, predmet va hodisalardagi muhim ahamiyatga ega boʻlganlarini ajratish, u yoki bu predmetning oʻziga xos xususiyatlarini eslab qolishning uddasidan chiqish zarur. Ana shu asosda bolalarda nimalarning rasmini chizish lozim boʻlsa, shuni tasavvur qilishga intilish sifatlari shakllanadi. R.Myuller fikricha, yuqorida aytib oʻtilgan komponentlarni tasvirlash uchun qobiliyatni rivojlantirishning oʻzi yetarli emas. Bola muayyan tasvirni hosil qilishni uddalay olishi uchun, u texnika va materiallarni, boʻyoqlarning qoʻllanilishini badiiy-texnik usulini va ulardan foydalanish tartibi, texnikasini bilishi lozim. U shuningdek, bolalar qoʻl harakatlarini oʻrganib, bilib olishi, ularni boshqarishni oʻrganishi kerak, deydi. Chizish texnikasi va usullarini bilish va ularni qoʻllay olish bolalarni ifodali vositalardan foydalanishga yordam berishi lozim. Tasviriy faoliyatni oʻrganib, bilib olish uchun deyarli yaxshi namuna boʻladigan bu yoʻlni nemis pedagog olimlaridan biri Regel ham e'tirof etgan. U badiiy tasvir muammosining uchta tomonini: 1) butun borliq, voqelikni koʻrsatish, tasavvur qilish; 2) yaratiladigan (chiziladigan) rasmning bir butun, yaxlitligini koʻrsatish, tasavvur qilish; 3) badiiy-texnik vositalarning vazifasini toʻgʻri talqin qilish, ularning qoʻllanishiga koʻra bir-biridan farqlash. Nemis olimi R.Mayne bolalar ijodini real san'at nuqtai nazaridan qarab, bolalarning tasviriy faoliyat malakalarini egallab, oʻrganib bilib olishlarini rivojlantirish ularning badiiy-texnik qobiliyatlarini shakllantirishning muhim shartidir, deb hisoblaydi. U unga tasviriy harakatni kiritib, ular maqsadga qaratilgan faoliyat jarayonida rivojlanishini ta'kidlaydi. Nemis pedagogining fikricha, bolalardan harakatlarning yuqori maqsadga yoʻnaltirilganligi va faoliyatning onglilik darajasiga erishish uchun ularning oldiga mazmunli, ta'sirchan va asosli talab, vazifalarni qoʻyish kerak. Badiiy ijodda oxirgisini rivojlantirish uchun kichik yoshdagi bolalar oldiga qiziqarli va muayyan harakatlarni bajarishni talab etadigan keng miqyosdagi vazifalarni qoʻyish maqsadga muvofiq.

Mavzu: Bolaligim - poshsholigim
Maqsad: bolalar bayram taassurotlarini qog‘ozda aks ettirishga harakat qiladilar.
Kerakli jihozlar: rangli qalamlar, bo‘yoqlar, mo‘yqalam, qog‘oz, mavzuga oid rasmlar, namuna.
Faoliyatning borishi: Pedagog bolalarni bolaligim – poshsholigim mavzusi bilan tanishtiradi. Bolaligim – poshsholigimo‘ziga xosliklari haqida bolalarga tushuncha beradi.
Mashg‘ulot jarayonida natyurmortni namunaga qarab chizish taklif etiladi.
1. Mavzuga oid rasmlarni kuzatish.
2. Namunani tahlil qilish.
3. Ishni rejalashtirish.
4. Kerakli anjomlarni tanlash.
5. Ijodiy faoliyat.
6. [illegible] ko‘rgazmasi.
7. “[illegible]olalar bayrami” mavzusida jamoa ishi.
Faoliyatni yakunlash: faoliyatda aktiv qatnashgan bolalarni shirin so‘zlar bilan rag‘batlantirib, [illegible] mustaxkamlab yakunlaymiz.

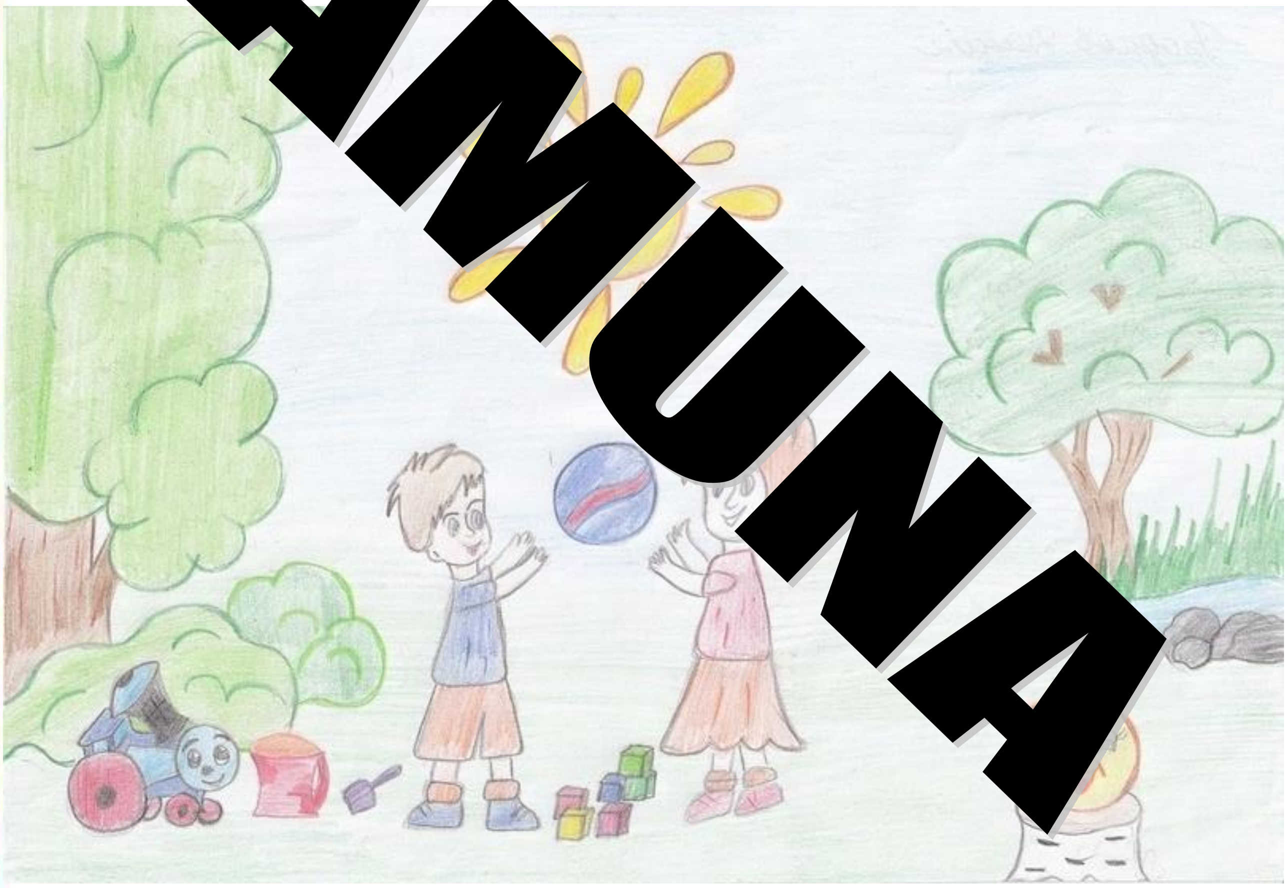

NAMUNA

Mavzu: Guldondagi gullar
Maqsad: bolalar naturadan foydalanib rasm chizadilar.
Kerakli jihozlar: rangli qalamlar yoki bo‘yoq, mo‘yqalam, suv idishi, qog‘oz va gul solingan guldon.
Faoliyatning borishi: Tarbiyachi bolalarga guldondagi gullar suratlarini ko‘rsatadi. Keyin esa noan’anaviy rasm chizish texnikasi bilan tanishtiriladi. Bolalar tarbiyachi nazoratida namunadagidek guldondagi gullar suratini chizadi.
1. Gul solingan guldonni kuzatish.
2. Bajariladigan ishni rejalashtirish.
3. Kerakli anjomlarni tanlash.
4. Ijod[illegible] ish: natura asosida.
5. R[illegible] ko‘rgazmasini tashkil etish.
[illegible] chizganrasmlarnido‘stlarigasovg‘aqilishtaklifqilinadi.
[illegible] qaratiladi: naturadan foydalana olish malakasi.
[illegible]kunl[illegible]sh: faoliyatda aktiv qatnashgan bolalarni shirin so‘zlar bilan rag[illegible]rib [illegible]ni mustaxkamlab yakunlaymiz.

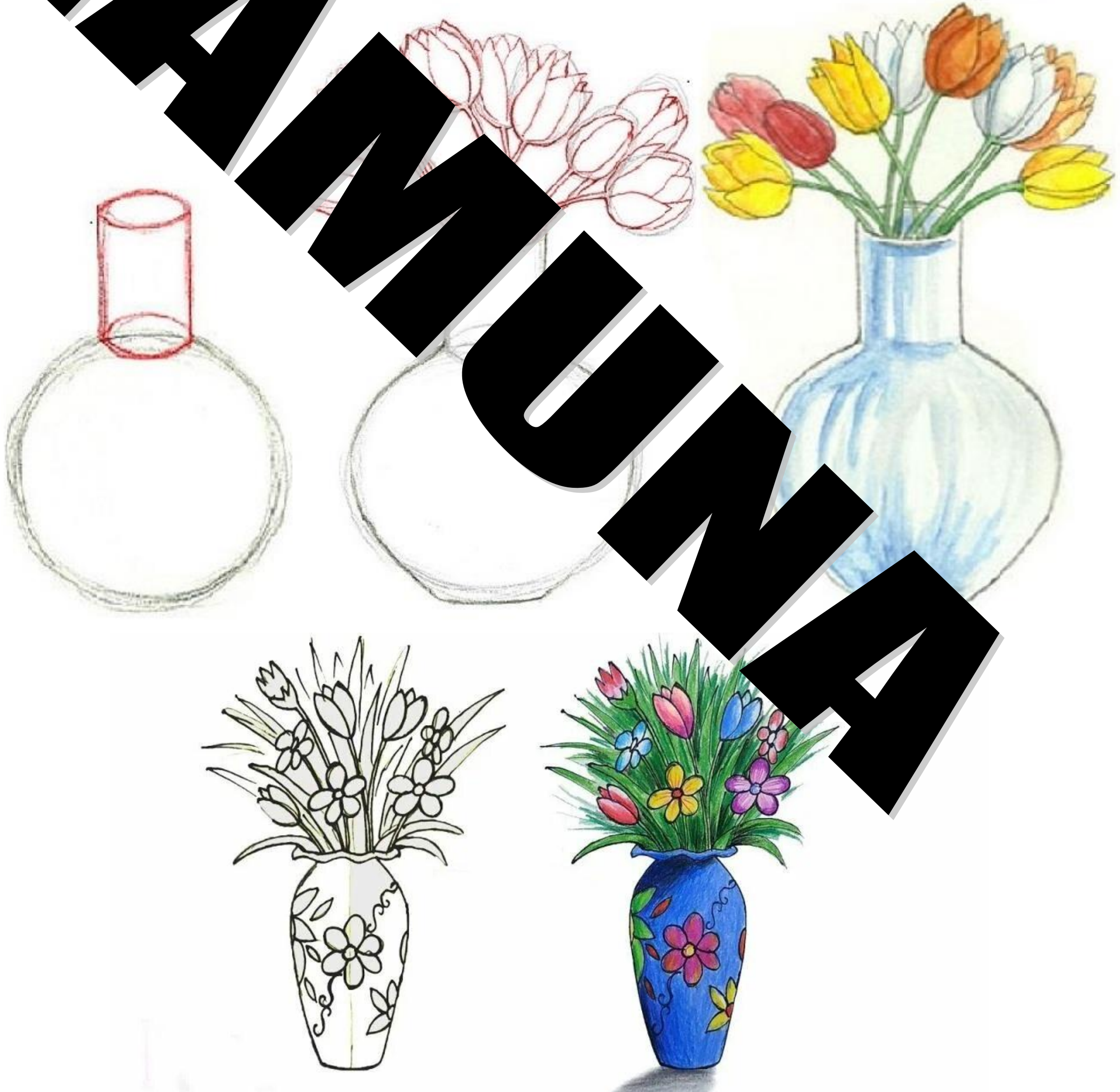

NAMUNA

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

Katta guruhlarga yoz davri tasviriy faoliyat ishlanmalarini to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

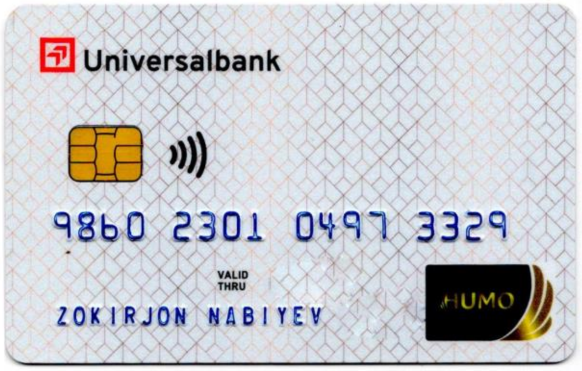

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.
Sizga bu OMONAT qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet veb-saytlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.